

Afet bölgesinde sunulan elektronik haberleşme hizmetleri için katılan gider ve maliyetlerin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-130[Özelge]-1512456
Tarih	25.12.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : E-39044742-130[Özelge]-1512456

25.12.2023

Konu : Afet bölgesinde sunulan elektronik haberleşme hizmetleri için katılan gider ve maliyetlerin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı

İlgi : ... tarih ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, yaşanan deprem felaketinden sonra Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa ve Elazığ illerinde mücbir sebep ilan edilmiş olması nedeniyle ilgili illerde yaşayan abonelerinize verilecek elektronik haberleşme hizmetine ilişkin düzenlenen faturaların bedelsiz düzenlenip düzenlenemeyeceği, katlanılan gider ve maliyetlerin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı ile katma değer vergisi (KDV) hesaplanıp hesaplanmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde; her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükme bağlanmış olup aynı Kanunun "*Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti*" başlıklı 38 inci maddesinde ise;

"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1.İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2.İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, safi kazancın tespitinde indirilecek giderler Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde bentler halinde sayılmış olup, maddenin (1) numaralı bendi ile ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, ticari kazancın tespitinde tahakkuk esası geçerli olup, bir giderin safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmiş olması, kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında bir illiyet bağının bulunması, kazancın elde edilmesine yönelik olması, bu giderlerin tevsik edici belgelere dayanması ve yasal kayıtlarda izlenmesi, karşılığında gayri maddi bir kıymet iktisap edilmemiş olması ve maliyete dahil edilecek giderlerden olmaması gerekir.

Anılan bent hükmü uyarınca, yapılan genel giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için, söz konusu giderlerle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık bir illiyet bağının bulunması gerekmekte olup, bu mahiyette olmayan giderlerin ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılabilmesi mümkün değildir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinde, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 6/4/2023 tarihli ve 32155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 140 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, "*Olağanüstü hal süresince olağanüstü hal ilan edilen illerde depremde etkilendiğini belgeleyen abonelere 6/2/2023 (bu tarih dahil) tarihinden itibaren sıfır bedelli düzenlenen hizmet faturalarında emsal bedelin 213 sayılı Kanunun 267 nci maddesi kapsamında sıfır olarak dikkate alınacağı, emsal bedeli sıfır olan hizmetlerin kamu alacaklarının hesabına esas matraha dahil edilmeyeceği*" hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Şirketiniz tarafından mücbir sebep hali ilan edilen illerdeki abonelere sunduğunuz elektronik haberleşme hizmetine ilişkin katılan giderlerin iş ile ilgili olması ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip olması şartıyla kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

- 27 nci maddesinin 1 inci fıkrasında, bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrahın mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücreti olacağı; aynı maddenin 3 üncü fıkrasında ise emsal bedeli ve emsal ücretin Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunacağı

hüküm altına alınmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "*Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti*" başlıklı (III/A-7) bölümünde;

"3065 sayılı Kanunun 27 nci maddesine göre bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah, işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.

Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesi hükmüne göre tespit olunur.

Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde de matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.

KDV uygulaması bakımından emsal bedelinin tayininde genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen hissenin bedele katılmasının mecburi olduğu Kanunun 27 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilmiştir.

Vergi Usul Kanununun 275 inci maddesinde ise genel idare giderlerinden imal edilen emtianın maliyetine pay verilip verilmemesi hususu, mükelleflerin ihtiyarına bırakılmıştır.

Ancak KDV uygulaması açısından mükellefler, imal ettikleri emtiada emsal satış bedellerini, maliyet bedeli esasına (Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci sırasına) göre tayin ettikleri takdirde, genel idare giderlerinden mamule düşen hisseyi emsal satış bedeline dâhil edebilir.

..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 6/4/2023 tarihli ve 32155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 140 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, "Olağanüstü hal süresince olağanüstü hal ilan edilen illerde depremde etkilendiğini belgeleyen abonelere 6/2/2023 (bu tarih dahil) tarihinden itibaren sıfır bedelli düzenlenen hizmet faturalarında emsal bedelin 213 sayılı Kanunun 267 nci maddesi kapsamında sıfır olarak dikkate alınacağı, emsal bedeli sıfır olan hizmetlerin kamu alacaklarının hesabına esas matraha dahil edilmeyeceği" hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 6/2/2023 tarihli depremde etkilenen abonelerinize sunduğunuz elektronik haberleşme hizmetine ilişkin faturaların, hizmet bedeli sıfır (bedelsiz) olarak gösterilmek ve işlemin mahiyetine ilişkin açıklamalara (6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremde etkilenen 10 ildeki vatandaşlara verilen bedelsiz elektronik haberleşme hizmeti) yer verilmek suretiyle düzenlenmesi durumunda, söz konusu faturalarda emsal bedel sıfır olarak dikkate alınacağından KDV hesaplanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026